

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Δ/ση: Ακτή Βασιλειάδη
Ταχ. Κώδικας : 185 10 ΠΕΙΡΑΙΑΣ
Τηλ. : 213 137 1464
E-mail : ke@yna.gov.gr

Πειραιάς, 18 Φεβρουαρίου 2026
Αριθ. Πρωτ.: 1500.1/11690/2026/35

**ΠΡΟΣ: τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων**

**Κοιν: 1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών (Γρ. κ. Υπουργού)
2. Υπουργείο Περιβάλλοντος
και Ενέργειας (Γρ. κ. Υπουργού)
3. Βουλευτή κ. Γ. Μανούσο**

Αριθ. σελίδων: Απάντηση (03)
Σύνολο (03)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. 2519/23-01-2026 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Γ. Μανούσου».

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Υ.ΝΑ.Ν.Π.) αναφορικά με το Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ – EU ETS) καθώς και τις τιμές των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων, σας γνωρίζονται τα ακόλουθα:

Το πακέτο «Fit for 55» της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, θεσπίζοντας τον νομοθετικό στόχο για μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Βασικός πυλώνας αυτής της προσπάθειας είναι η αναθεώρηση του ΣΕΔΕ (EU ETS), το οποίο επεκτάθηκε και στη ναυτιλία, με την υποχρέωση των ναυτιλιακών εταιρειών σταδιακά να αγοράζουν και να παραδίδουν δικαιώματα (allowances) για κάθε τόνο CO² που εκπέμπουν τα πλοία τους σε ταξίδια εντός Ε.Ε. καθώς και για το 50% των εκπομπών από ταξίδια προς ή από τρίτες χώρες. Αρμόδια Διαχειριστική Αρχή για το ΣΕΔΕ είναι η Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του συνενωτώμενου Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Η Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος του Υ.ΝΑ.Ν.Π., πριν την έναρξη εφαρμογής του ΣΕΔΕ το 2024, πρόεβη σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες ως προς τις εξαιρέσεις-παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 12 (3δ) και 12 (3γ) της Οδηγίας 2003/87/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε, με αποτέλεσμα να εκδοθεί η Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2023/2895, όπως τροποποιήθηκε, η οποία περιλαμβάνει λίστα λιμένων – νησιών που εξαιρούνται των ως άνω υποχρεώσεων μέχρι τις 31.12.2030. Τα έσοδα που προκύπτουν από τον πλειστηριασμό του μεριδίου των δικαιωμάτων για τις θαλάσσιες μεταφορές θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 22 παρ. 3 στοιχείο ζ), όσον αφορά στον ναυτιλιακό τομέα και στοιχεία στ) και θ) της υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/86227/2245/2024 κ.υ.α. (Β'4674).

Σημειώνεται ότι επίκειται η αναθεώρηση της Οδηγίας για το ΣΕΔΕ (EU ETS). Σύμφωνα με το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η υιοθέτηση της σχετικής νομοθετικής πρότασης από την Επιτροπή αναμένεται εντός του τρίτου τριμήνου του 2026.

Η χώρα μας, από κοινού με λοιπά ομονοούντα κράτη – μέλη της Ε.Ε. έχει συμμετάσχει σε πρωτοβουλίες συζήτησης των δυσμενών επιπτώσεων της Οδηγίας EU ETS για την ναυτιλία και τους ευρωπαϊκούς λιμένες τόσο στο πλαίσιο Συνόδων του Συμβουλίου Υπουργών Μεταφορών όσο και μέσω κοινής επιστολής προς τους αρμόδιους Επιτρόπους Μεταφορών και Κλιματικής Δράσης. Ειδικότερα, στο Συμβούλιο Υπουργών Μεταφορών της Ε.Ε. (Βρυξέλλες, 04.12.2025) με πρωτοβουλία της Ιταλίας και συγκαθεμόνευση, αλλά και συνεισφορά της χώρας μας, πραγματοποιήθηκε συζήτηση με αντικείμενο “Call

to action regarding the negative effects of the uniform extension of EU ETS to maritime transport services”, με στόχο την ανάδειξη των αρνητικών επιπτώσεων από την μέχρι σήμερα εφαρμογή της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/959 (EU ETS) στην ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών λιμένων, λόγω της ανακατεύθυνσης μεταφορικού έργου από τους εμπορικούς διαχειριστές εκτός λιμένων Ε.Ε. για την αποφυγή των οικονομικών επιπτώσεων του ETS. Το κείμενο στοχεύει στην τεκμηρίωση της ανάγκης άμεσων διορθωτικών παρεμβάσεων, στο πλαίσιο της επικείμενης αναθεώρησης της οδηγίας, ώστε να διασφαλιστεί η δίκαιη, ρεαλιστική και αποτελεσματική πράσινη μετάβαση της ευρωπαϊκής ναυτιλίας, χωρίς να θίγεται η ανταγωνιστικότητά της και ο στρατηγικός της ρόλος.

Όσον αφορά στο θέμα των κριτηρίων για τη δραστηριοποίηση πλοίων στο πλαίσιο των συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, τόσο το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο όσο και οι εκάστοτε προκηρύξεις διαγωνισμών για την εξυπηρέτηση των δρομολογιακών γραμμών με σύναψη συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας προβλέπουν συγκεκριμένα ηλικιακά και περιβαλλοντικά κριτήρια. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 2γ του άρθρου 3 του ν. 4948/2022 (Α'125), για την τακτική δρομολόγηση απαιτείται το πλοίο να μην υπερβαίνει το 30ό έτος της ηλικίας του, υπολογιζόμενο από την 31^η Δεκεμβρίου του έτους καθέλκυσης. Από τον περιορισμό αυτό εξαιρούνται τα επιβατηγά (Ε/Γ) και επιβατηγά/οχηματαγωγά (Ε/Γ-Ο/Γ) πλοία που υπάγονται στο π.δ. 104/2016, εφόσον πληρούν τις ειδικές τεχνικές απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας (π.δ. 66/2005 και π.δ. 52/2005) καθώς και τα πλοία που εκτελούν πλόες σε απόσταση έως 20 ναυτικών μιλίων από την ακτογραμμή, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν τις πρόσθετες διαδικασίες ελέγχου και τους όρους που ορίζει το π.δ. 5/2015 (Α'4).

Επίσης, για τις γραμμές που εξυπηρετούνται με συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας έναντι μισθώματος, ισχύουν τα εξής:

- **Ηλικιακά Κριτήρια:** Σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης κατά τη διαδικασία του διαγωνισμού, οι προσφορές αξιολογούνται με σειρά προτεραιότητας ανάλογα με την ηλικιακή κατηγορία του πλοίου, δηλαδή πρώτα εξετάζεται η Κατηγορία 1, ακολουθεί η Κατηγορία 2 και τέλος η Κατηγορία 3.
- **Περιβαλλοντικά Κριτήρια:** Βάσει των όρων της προκήρυξης και των συμβατικών του υποχρεώσεων, ο ανάδοχος οφείλει να προσκομίζει ένορκη βεβαίωση, η οποία να πιστοποιεί τη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας, όπως αυτές απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, τις συλλογικές συμβάσεις ή τις διεθνείς διατάξεις [σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29 & το Παράρτημα Χ του ν. 4413/2016 (Α'148)]. Επιπλέον, ο ανάδοχος υποχρεούται να διασφαλίζει ότι το το/α πλοίο/α του διαθέτει/ουν καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης όλα τα απαιτούμενα από την ισχύουσα νομοθεσία πιστοποιητικά προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- **Δυνατότητα Ανανέωσης Στόλου:** Στην πρόσφατη προκήρυξη με αρ. πρωτ. 2252.1.1/69417/25/29-09-2025, προστέθηκε, για πρώτη φορά, κατόπιν γνωμοδότησης του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών, η δυνατότητα στον ανάδοχο που χρησιμοποιεί πλοίο Κατηγορίας 2 ή 3 να ζητήσει την αντικατάστασή του με νεότευκτο πλοίο κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί να αιτηθεί τροποποίηση της σύμβασης ως προς το προσφερόμενο πλοίο και το καταβαλλόμενο μίσθωμα, με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών στη συγκεκριμένη γραμμή.

Αναφορικά με τις τιμές των εισιτηρίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2932/2001 (Α' 145), όπως κωδικοποιήθηκε με τον ν. 4948/2022 (Α' 125), εφαρμόστηκε στην Ελλάδα από την 1η Νοεμβρίου 2002 η αρχή της ελεύθερης παροχής των υπηρεσιών στις θαλάσσιες ενδομεταφορές, με σκοπό την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τον Κανονισμό 3577/92 της Ε.Ο.Κ. Κατόπιν τούτου, δημοσιεύθηκε η υπ' αριθμ. 3323.1/02/08/21-03-2008 (Β'530) υ.α., σύμφωνα με την οποία δεν υφίσταται ανώτατη επιτρεπόμενη τιμολόγηση σε όλες τις θέσεις επιβατών και σε όλες τις κατηγορίες οχημάτων που διακινούνται με πλοία της ακτοπλοΐας, σε συγκεκριμένες μόνον συνδέσεις που πληρούν τα κριτήρια – προϋποθέσεις απελευθέρωσης των ναύλων, όπως ο αριθμός των δραστηριοποιούμενων εταιρειών και ο αριθμός των

διακινούμενων επιβατών. Ως εκ τούτου, για τις συνδέσεις αυτές, οι τιμές των ναύλων επιβατών και οχημάτων διαμορφώνονται ελεύθερα από τις πλοιοκτήτριες εταιρείες.

Στις συνδέσεις που δεν πληρούν τα παραπάνω κριτήρια απελευθέρωσης και στις συνδέσεις που εξυπηρετούνται με σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας (επιδοτούμενα δρομολόγια), εφαρμόζεται το κρατικό ναυτολόγιο ήτοι το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζει την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμολόγηση της οικονομικής ή ενιαίας θέσης επιβατών, των Ι.Χ.Ε. οχημάτων μήκους μέχρι 4,25 μέτρα και την τιμή ανά μέτρο στα φορτηγά οχήματα. Οι ναύλοι των Ι.Χ.Ε. οχημάτων άνω των 4,25 μέτρων γενικά, καθώς και οι λοιπές θέσεις επιβατών (διακεκριμένη θέση, κλίνες) σε συνδέσεις μη δημόσιας υπηρεσίας (μη επιδοτούμενα δρομολόγια) καθορίζονται ελεύθερα από τις πλοιοκτήτριες εταιρείες.

Πέραν των ανωτέρω, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του ν. 2932/2001 (Α' 145), όπως κωδικοποιήθηκε με τον ν. 4948/2022 (Α' 125), εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 3324.1/15/03/03-04-2003 κ.υ.α. (Β' 438), σύμφωνα με την οποία καθορίστηκαν οι κατηγορίες εκείνων των ομάδων ατόμων και οχημάτων, οι οποίες δικαιούνται για λόγους εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος να ταξιδεύουν με έκπτωση στα εισιτήρια όλων των κατηγοριών των δρομολογημένων πλοίων που εκτελούν ενδομεταφορές και χωρίς διακρίσεις ως προς τους πλοιοκτήτες (υποχρεωτικές εκπτώσεις).

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, δυνάμει της παραγράφου 11 της υπ' αριθμ. 3323.1/01/05/26-05-2005 κ.υ.α (Β' 718), παρέχεται το δικαίωμα στις πλοιοκτήτριες εταιρείες να χορηγούν πάσης φύσεως εμπορικές εκπτώσεις επί των ναύλων επιβατών, οχημάτων και εμπορευμάτων σε όλες τις ακτοπλοϊκές συνδέσεις της χώρας. Το ποσοστό δε της έκπτωσης καθορίζεται ελεύθερα από τις πλοιοκτήτριες εταιρείες στα πλαίσια του ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού.

Τέλος, τονίζεται ότι το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού και της αναβάθμισης των θαλάσσιων συγκοινωνιών, έχει ξεκινήσει μια σημαντική προσπάθεια για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του στόλου της ελληνικής ακτοπλοΐας όσο και στην πράσινη μετάβαση αυτής. Σημαντική δράση αποτελεί η εκπόνηση μελέτης masterplan για την ανανέωση του ελληνικού στόλου επιβατηγών πλοίων, με αντικείμενο την κατάρτιση στρατηγικής και ανάπτυξης μηχανισμού χρηματοδότησης για τη σταδιακή ανανέωση του ακτοπλοϊκού στόλου της χώρας, με στόχο τη μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO2).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Εσωτερική Διανομή

1. ΥΝΑΝΠ/Γρ. κ. Υπουργού
2. ΥΝΑΝΠ/ΓΓΝΛ/Γρ. κ. ΓΓΝΛ
3. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. Α/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.
4. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. Α' Υ/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.
5. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. ΔΚΒ'
6. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./ΔΙΠΘΑΠ-ΔΘΣ